

Toteutusopas

Kestävän kehityksen ekologis-taloudelliset näkökulmat ammatillisessa koulutuksessa

EcoGreen hankkeen tavoitteena on tukea ammatillisten oppilaitosten opettajia kestävän talouskasvatuksen toteuttamisessa. Strategiamme vahvistaa opettajien ammatillista osaamista ja tukee opiskelijoiden ekologisten taitojen hankkimisessa.

Opetusmateriaali ammatilliseen koulutukseen

Moduuli: Kestävän kehityksen tavoite 8

Verkostomme:

Tekijä

Kirjoittaja: Richard Heise (Hannoverin Leibniz-yliopisto)

Hankkeen nimi: EcoGreen

Hankkeen numero: 2021-1-DE02-KA220-VET-000025374

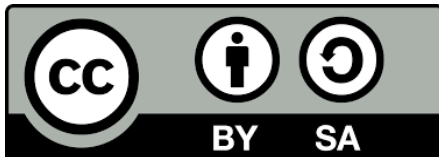
Hankkeen johtaminen: Institut für Didaktik der Demokratie / Leibniz Universität Hannover

Hankkeen verkkosivusto: <https://www.idd.uni-hannover.de/en/research/projekte/ecogreen>

**Co-funded by
the European Union**

Euroopan unionin rahoittama. Esitetyt näkemykset ja mielipiteet ovat ainoastaan tämän tekstin laatijoiden näkemyksiä eivätkä välttämättä vastaa Euroopan unionin tai Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA) kantaa. Euroopan unioni ja EACEA eivät ole vastuussa niistä.

Tämä EcoGreenin asiakirja on lisensoitu CC BY-SA 4.0 -lisenssillä.

Jos haluat nähdä kopion tästä lisenssistä, käy osoitteessa: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>.

Moduuli 1 - Ohjeet

Hyvät opiskelijat,

tämä asiakirja opastaa sinut tämän moduulin vaiheiden läpi.

Siinä on kutakin vaihetta varten oma osionsa, joka sisältää taustatietoja, hyödyllisiä linkkejä ja vinkkejä ryhmätyöskentelyä varten.

Lisäksi se sisältää osion, jossa on tietoja ja linkkejä tutkimusta ja työpapereita varten.

Sisältö

Työvaiheet.....	5
Tiedotusvaihe	5
Suunnitteluvaihe	6
Päätös vaihe	6
Toteutusvaihe	6
Palautevaihe	6
Heijastusvaihe	6
Tietoa ja linkkejä.....	7
Kestävä kehitys	7
Kestävän kehityksen tavoitteet.....	10
Kestävän kehityksen tavoite 8 - Ihmisarvoinen työ ja talouskasvu	12
Talouskasvu	13
Talouskasvu ja kestävä kehitys.....	15
Vaihtoehtoiset talousstrategiat	16
Työpaperit	Fehler! Textmarke nicht definiert.
Suunnitteluasiakirja.....	18
Pohdinta-asiakirja	20

Työvaiheet

Yksiköt koostuvat seuraavista vaiheista:

1. Tiedot
2. Suunnittelu
3. Päätöksenteko
4. Täytäntöönpano
5. Palaute
6. Heijastus

Jokainen vaihe voidaan suorittaa yhdellä oppitunnilla, mutta vaiheet 1 ja 4 saattavat viedä eniten aikaa. Kysy opettajaltasi, kuinka paljon aikaa sinulla on kunkin vaiheen suorittamiseen.

Huomaa, että osa linkeistä johtaa englanninkielisiin videoihin tai verkkosivustoihin. Jos haluat tiedot mieluummin omalla kielelläsi, voit käyttää Youtuben käännöstoimintoa tai selaimia, kuten Firefoxia tai Chromea.

Tiedotusvaihe

Tiedottamisvaihe on ryhmätyönne lähtökohta, jossa tutustutte tehtäväänne ja alatte kerätä tietoa siitä, miten sitä voidaan käsitellä.

➔ *Tehtävä 1: Katso opetuskokonaisuuden ensimmäinen video (3) tai lue seuraava teksti:*

Ongelma:

"Olette osa YK:n toimikuntaa, joka vastaa kestävän kehityksen tavoitteista. Ensi viikolla teidän on esiteltävä SDG:t yleiskokouksen edessä edistääksenne ilmastonmuutoksen vastaisia toimia. Valmistelujenne aikana huomaatte, että monet asiantuntijat kritisoivat SDG8:aa, joka tähtää talouskasvuun, ja toteavat, että se on kestävän kehityksen keskeinen lanka."

Odotettu tulos:

"Teidän on laadittava yleiskokoukselle esitys, joka sisältää uuden konseptin SDG8:lle, jonka tulisi sisältää tasapaino "ihmisarvoisen työn" ja kestävän talouden välillä.", sanoo hän. Sinun pitäisi keksiä uusi otsikko, logo ja kuvaus."

➔ *Tehtävä 2: Käy läpi osio, jossa on tietoja ja linkkejä (tämän asiakirjan sivut 4-11), tutkimuksen lähtökohtana. Jatka sen jälkeen kaikkien niiden tietojen keräämistä, joita tarvitset tehtävän ymmärtämiseksi, ja aloita lopputuloksen työstäminen.*

Suunnitteluvaihe

Suunnitteluvaiheessa järjestetään ryhmäsi tulevat työvaiheet. Saattaa olla järkevää miettiä sitä lopusta alkaen. Miltä lopputuloksenne pitäisi näyttää? Mitä pitäisi sisällyttää mukaan?

- ➔ *Tehtävä: Käytä suunnitteluasiakirjaa (tämän asiakirjan sivu 12) ja täytä tehtävä 1, jotta voit tukea ryhmääsi ideoiden keräämisessä.*

Päätösvaihe

Tämän vaiheen tavoitteena on tehdä yhteinen päätös työvaiheista: Tulevaa toteutusvaihetta varten on päätettävä, mitkä työvaiheet on toteutettava ja kuka niistä vastaa.

- ➔ *Tehtävä: Täytä tehtävä 2 suunnitteluasiakirjassa (tämän asiakirjan sivu 13).*

Toteutusvaihe

Tässä vaiheessa on kyse lopputuloksen luomisesta alkuperäisen ongelman ratkaisuksi.

- ➔ *Tehtävä: Seuraa suunnitteluasiakirjassa lueteltuja työvaiheita. Jos tarvitset tukea, voit kysyä sitä opettajaltasi tai käydä uudelleen läpi osio, jossa on tietoja ja linkkejä (tämän asiakirjan sivu 4-11).*

Palautevaihe

Tässä vaiheessa jaat tuloksesi luokan kanssa ja saat palautetta.

- ➔ *Tehtävä: Näytä laatimasi esitys, anna muiden oppilaiden kysyä kysymyksiä ja motivoi heitä antamaan sinulle palautetta. Voit tehdä tämän avoimessa keskustelussa tai antamalla oppilaiden kirjoittaa palautteensa ylös.*

Heijastusvaihe

Yksikön päätteeksi palaatte yhteen ryhmässänne pohtimaan prosessia.

- ➔ *Tehtävä: Täyttäkää pohdinta-asiakirja (tämän asiakirjan sivu 14) yksilöllisesti ja keskustelkaa sen jälkeen tuloksista ryhmässä.*

Tietoa ja linkkejä

Kestävä kehitys

"Kestävä kehitys on kykyä tyydyttää nykyhetken tarpeet vaarantamatta tulevien sukupolvien kykyä tyydyttää omat tarpeensa." "Kestävä kehitys on kykyä tyydyttää nykyhetken tarpeet vaarantamatta tulevien sukupolvien kykyä tyydyttää omat tarpeensa." ¹

Kestävä kehitys käsitteellistetään usein kolmen toisiinsa kytkeytyvän ulottuvuuden kautta: talous, ympäristö ja yhteiskunta. Tällä kehyksellä, joka tunnetaan yleisesti nimellä "triple bottom line" tai kestävän kehityksen kolme pilaria, pyritään vastaamaan yhteiskunnan monimutkaisiin ja toisistaan riippuvaisiin haasteisiin. Kestävyys on kokonaisvaltainen käsite, jossa tunnustetaan taloudellisten, ympäristöön liittyvien ja sosiaalisten tekijöiden keskinäinen riippuvuus. Kestävyiden saavuttaminen edellyttää tasapainoa näiden ulottuvuuksien välillä, jotta voidaan varmistaa, että nykyiset tarpeet tyydytetään vaarantamatta tulevien sukupolvien kykyä tyydyttää omat tarpeensa. Organisaatioita, yhteisöjä ja yksilöitä kannustetaan ottamaan käyttöön käytäntöjä, joissa otetaan huomioon kolmoistavoitteet, jotta kehitystä voidaan lähestyä kokonaisvaltaisemmin ja kestävämmiin.

Lisätietoja:

Otsikko	Kirjoittaja	Tyyppi	Linkki
Mitä on kestävä kehitys?	UCLA	Youtube-video	https://www.youtube.com/watch?v=zx04KI8y4dE
Kestävä kehitys	Yhdistyneet kansakunnat	Verkkosivusto	https://www.un.org/en/academic-impact/sustainability

¹ <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf>

Kestävän kehityksen ulottuvuudet ²

Talous

- Talouskasvu ja sietokyky
- Kohtuuhintaisuus
- Energiaturvallisuus
- Prosessin tehokkuus
- Haluttujen tuotteiden tuotokset

Ympäristö

- Veden laatu ja määrä
- Maaperän laatu
- Ilmanlaatu
- Kasvihuone-
kaasupäästöt
- Luonnon monimuoto-
isuus ja villieläimet

Sosiaalinen

- Työpaikat ja työvoiman kehittäminen
- Terveys ja hyvinvointi
- Elintarviketurva
- Sosiaalinen hyväksyttävyys

² Lähde: <https://www.energy.gov/eere/bioenergy/sustainability>

Lisätietoja:

Otsikko	Kirjoittaja	Tyyppi	Linkki
Kestävyyden kolme ulottuvuutta	Argo	Youtube-video	https://www.youtube.com/watch?v=V6wCP0iMWtl
Mitkä ovat kestävän kehityksen kolme pilaria?	Vihreästi	Verkkosivusto	https://greenly.earth/en-us/blog/company-guide/3-pillars-of-sustainable-development

Kestävän kehityksen tavoitteet

Ei köyhyyttä

Ei nälkää

Hyvä terveys
ja hyvinvointi

Laadukas
koulutus

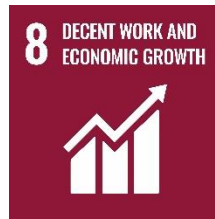
Sukupuolten
tasa-arvo

Puhdas vesi ja
sanitaatio

Kohtuuhintainen
ja puhdas energia

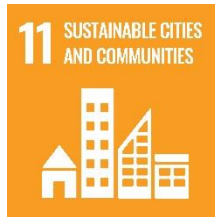
Ihmisarvoinen
työ ja talous-
kasvu

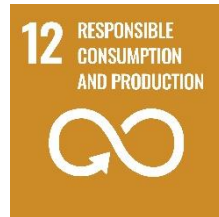
Teollisuus,
innovointi ja in-
frastruktuuri

Vähentynyt
eriarvoisuus

Kestävät
kaupungit ja
yhteisöt

Vastuullinen ku-
lutus ja tuotanto

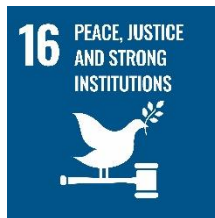
Ilmastotoimet

Elämä alla
Vesi

Elämä maalla

Rauha, oikeus
ja vahvuus
Instituutiot

Kumppanuudet
tavoitteiden saa-
vuttamiseksi

Kestävän kehityksen tavoitteet ovat 17 maailmanlaajuista tavoitetta, jotka Yhdistyneet kansakunnat asetti vuonna 2015 osana kestävän kehityksen toimintaohjelmaa 2030. Tavoitteiden avulla pyritään vastaamaan monenlaisiin sosiaalisiin, taloudellisiin ja ympäristöhaasteisiin ja edistämään vaurautta, rauhaa ja kumppanuutta maailmanlaajuisesti. Kestävän kehityksen tavoitteet liittyvät toisiinsa ja tarjoavat kattavan kehityksen kestäväälle kehitykselle.

Ne kehitettiin yhteistyössä ja kansainvälisessä prosessissa. Prosessi alkoi Rio de Janeirossa Brasilissa kesäkuussa 2012 pidetystä YK:n kestävän kehityksen konferenssista (UNCSD), joka tunnetaan myös nimellä Rio+20. Konferenssissa tuli kuluneeksi 20 vuotta vuonna 1992 pidetystä Earth Summit -huippukokouksesta, joka oli luonut pohjan kestävästä kehityksestä koskeville maailmanlaajuisille toimille.

Rio+20-kokouksessa kehoitettiin laatimaan joukko yleismaailmallisia tavoitteita maailmanlaajuisen haasteiden ratkaisemiseksi ja kestävän kehityksen edistämiseksi. Ajatuksena oli rakentaa vuosituhannen kehitystavoitteiden (Millennium Development Goals, MDG) menestyksen varaan. Vuonna 2000 asetettiin kahdeksan tavoitetta, jotka oli määrä saavuttaa vuoteen 2015 mennessä. Kestävän kehityksen tavoitteiden tavoitteena oli olla kattavammat, käsitellä useampia kysymyksiä ja ottaa niiden luomiseen mukaan osallistavampi prosessi.

Kestävän kehityksen tavoitteiden kehittämisprosessi sisälsi laajoja kuulemisia ja neuvotteluja jäsenvaltioiden, kansalaisyhteiskunnan ja muiden sidosryhmien kesken. Kestävän kehityksen tavoitteita käsittelevä avoin työryhmä (Open Working Group on Sustainable Development Goals, OWG) perustettiin laatimaan ehdotus tavoitteiksi. OWG piti vuosina 2013-2014 lukuisia istuntoja ja kuulemisia keskustellakseen ja muotoillakseen tavoitteet.

Syyskuussa 2015 Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous hyväksyi virallisesti kestävän kehityksen Agenda 2030:n, joka sisältää 17 kestävän kehityksen tavoitetta ja 169 tavoitetta. Tämä oli historiallinen hetki, joka merkitsi yhteistä maailmanlaajuista sitoutumista köyhyyden, eriarvoisuuden, ilmastomuutoksen, ympäristön pilaantumisen ja muiden kiireellisten kysymysten ratkaisemiseen.

Kestävän kehityksen tavoitteet tulivat virallisesti voimaan 1. tammikuuta 2016, ja ne määrittelevät globaalin kehityksen asialistan seuraavien 15 vuoden ajaksi. Tavoitteiden on tarkoitus olla yleismaailmallisia, sovellettavissa kaikkiin maihin, ja niille on ominaista kokonaisvaltainen lähestymistapa, jossa tunnustetaan sosiaalisten, taloudellisten ja ympäristökysymysten keskinäinen yhteys. Kestävän kehityksen tavoitteet tarjoavat puitteet yhteisille toimille kestävämmän ja oikeudenmukaisemman maailman luomiseksi.

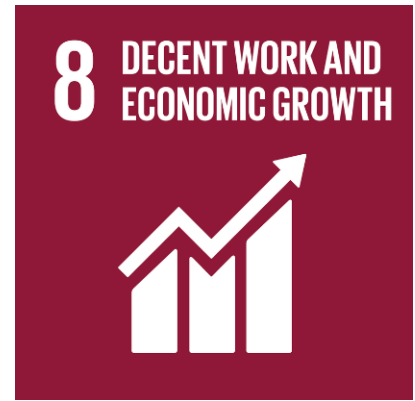
.Lisätietoja:

Otsikko	Kirjoittaja	Tyyppi	Linkki
Tunnetko kaikki 17 SDG:tä?	UK	Youtube-video	https://www.youtube.com/watch?v=0XTBYMfZyRM
17 TAVOITTEET	UK	Verkkosivusto	https://sdgs.un.org/goals

Kestävän kehityksen tavoite 8 - Ihmisarvoinen työ ja talouskasvu

Yhdistyneet kansakunnat kuvaavat SDG8:aa näin:

SDG8:n tavoitteena on edistää osallistavaa ja kestävää talouskasvua, työllisyyttä ja ihmisarvoista työtä kaikille.

(Lähde: <https://sdgs.un.org/goals/goal8>)

Ja miksi?

Kestävä ja osallistava talouskasvu voi edistää edistystä, luoda kunnollisia työpaikkoja kaikille ja parantaa elintasoja. Jo ennen COVID-19:n puhkeamista oli todennäköistä, että joka viidennessä maassa, joissa miljardit ihmiset elävät köyhyydessä, tulot henkeä kohti laskisivat vuonna 2020. Nyt pandemiaan liittyvät taloudelliset ja rahoitukselliset sokit - kuten teollisuustuotannon tuotantohäiriöt, rahoitusmarkkinoiden epävakaus ja lisääntyvä epävarmuus - suistavat jo ennestään laimean talouskasvun raiteiltaan ja pahentavat muista tekijöistä johtuvia lisääntyneitä riskejä.

Mitä "ihmisarvoinen työ" tarkoittaa?

Ihmisarvoisella työllä tarkoitetaan sitä, että jokaisella on mahdollisuus löytää tuottavaa työtä, kohtuulliset tulot, työsuhteturva, perheiden sosiaaliturva, paremmat mahdollisuudet henkilökohtaiseen kehitykseen ja sosiaaliseen integroitumiseen. Ihmisarvoisten työmahdollisuuksien jatkuva puute, riittämättömät investoinnit ja alikulutus johtavat demokraattisten yhteiskuntien perustana olevan sosiaalisen perussopimuksen rapautumiseen: kaikkien on osallistuttava edistykseen.

Lisätietoja:

Otsikko	Kirjoittaja	Tyyppi	Linkki
Ihmisarvoinen työ ja talouskasvu	Hymyile ja opi	Youtube-video	https://www.youtube.com/watch?v=Ij0JlrlWx2k
SDG8	Yhdistyneet kansakunnat	Verkkosivusto	https://sdgs.un.org/goals/goal8

Taloukasvu

Yleisesti ottaen BKT mittaa kansantalouksien arvoa ja hyvinvointia, ja monien poliittisten johtajien ja talousjärjestöjen käsityksen mukaan se toimii tämän perusteella myös koko yhteiskunnan hyvinvoinnin indikaattorina.

BKT on lyhenne sanoista "bruttokansantuote".

G: Tarkoittaa "Gross". Tässä yhteydessä se tarkoittaa kokonaisuutta tai kokonaisuutta.

D: Tarkoittaa "domestic". Tämä tarkoittaa toimintaa, joka tapahtuu maan rajojen sisällä.

P: Tarkoittaa "product". Tähän sisältyvät kaikki maassa tuotetut tavarat (kuten autot, tietokoneet ja elintarvikkeet) ja palvelut (kuten terveydenhuolto, koulutus ja pankkitoiminta).

BKT edustaa kaikkien maassa tietyssä ajanjaksona tuotettujen tavaroiden ja palvelujen kokonaisarvoa.

BKT:tä käytetään seuraaviin seikkoihin:

Taloudellisen terveyden mittaaminen: BKT on kuin talouden lämpömittari. Se kertoo, miten hyvin maan talous voi. Jos BKT kasvaa, se tarkoittaa yleensä, että talous on terve ja ihmiset tuottavat ja ansaitsevat enemmän. Jos BKT supistuu, se voi tarkoittaa, että talous on vaikeuksissa.

Talouksien vertailu: BKT:n avulla voimme vertailla eri maiden taloudellista suorituskyyä. Tarkastelemalla eri maiden BKT:tä voimme nähdä, mitkä maat menestyvät taloudellisesti hyvin ja mitkä maat saattavat tarvita tukea tai parannuksia.

Poliittiset päätökset: Hallitukset ja poliittiset päättäjät käyttävät BKT-tietoja tehdessään talouspoliittisia päätöksiä. Jos BKT kasvaa esimerkiksi liian nopeasti, se saattaa johtaa inflaatioon, joten päättäjät saattavat muuttaa korkotasoa tai valtion menoja pitääkseen talouden vakaana.

Elintaso: BKT asukasta kohti, joka on BKT jaettuna väestöllä, antaa meille käsityksen maan keskimääräisestä elintasosta. Korkeampi BKT asukasta kohti tarkoittaa yleensä sitä, että maan ihmisillä on enemmän varallisuutta ja resursseja, joiden ansiosta he voivat nauttia korkeammasta elämänlaadusta.

Sijoittajien luottamus: Sijoittajat katsovat usein BKT:n kasvua päätettäessään, mihin sijoittaa rahansa. Kasvava BKT viittaa terveeseen talouteen, joka voi houkutella lisää investointeja, mikä johtaa taloukskasvun lisääntymiseen.

Työllisyys: BKT:n kasvu liittyy usein työpaikkojen luomiseen. Kun talous kasvaa, yritykset palkkaavat yleensä lisää työntekijöitä vastatakseen tavaroiden ja palvelujen kasvavaan kysyntään.

Kaiken kaikkiaan BKT voi auttaa ymmärtämään talouden tilaa ja suorituskyyä, ohjaamaan poliittisia päätöksiä ja arvioimaan kansalaisten hyvinvointia.

Lisätietoja:

Otsikko	Kirjoittaja	Tyyppi	Linkki
Talouskasvu selitetty	Selitys	Youtube-video	https://www.youtube.com/watch?v=qC-U76O76X0
Mitä talouskasvu on? Ja miksi se on niin tärkeää?	Meidän maailmamme in Data	Verkkosivusto	https://ourworldindata.org/what-is-economic-growth

Talouskasvu ja kestävä kehitys

Vaikka SDG8:ssa puhutaan "kestävästä, osallistavasta ja kestävästä talouskasvusta", jotkut asiantuntijat, kuten Tim Jackson, kyseenalaistavat sen, voiko talouskasvu tapahtua ilman, että ympäristöön kohdistuu enemmän stressiä. Raportissaan "Prosperity without Growth?" (Hyvinvointia ilman kasvua?), josta tuli tällä alalla hyvin suosittu ja joka on käännetty 18 kielelle, Jackson esittää todisteita siitä, että nykyiset ajatukset talouskasvusta eivät enää oikeastaan auta ihmisten hyvinvointia ja aiheuttavat itse asiassa suuria ympäristöongelmia. Talouskasvun myönteinen vaikutus ihmisten hyvinvointiin saattaa toteutua vasta talouskasvun alkuvaiheessa maissa, joissa ei ole tarjolla perusasioita, kuten hyvää terveydenhuoltoa ja koulutusta kaikille.

Jacksonin työhön viitaten ympäristötieteilijä Donella Meadows väittää seuraavaa:

"Kasvulla on sekä kustannuksia että hyötyjä, emmekä yleensä laske kustannuksia - joihin kuuluvat muun muassa köyhyys ja nälkä, ympäristön tuhoutuminen ja niin edelleen - koko luettelo ongelmista, joita yritämme ratkaista kasvulla!". Tarvitaan paljon hitaampaa kasvua, hyvin erilaista kasvua ja joissakin tapauksissa ei lainkaan kasvua tai negatiivista kasvua. Maailman johtajat ovat aivan oikein kiinnittyneet talouskasvuun vastauksena lähes kaikkiin ongelmiin, mutta he ajavat sitä kaikin voimin väärään suuntaan."

Otsikko	Kirjoittaja	Tyyppi	Linkki
Voiko talous kasvaa ikuisesti?	TED-Ed	Youtube-video	https://www.youtube.com/watch?v=mT3P0YSNonE&t=98s
TED Talk: Jackson - Hyvinvointi ilman kasvua	TED	Youtube-video	https://www.youtube.com/watch?v=vVG-LwyPqHw
Hyvinvointi ilman kasvua	Kestävän kehityksen komissio	Raportti	https://www.sd-commission.org.uk/data/files/publications/prosperity_without_growth_report.pdf

Vaihtoehtoiset talousstrategiat

Taloukasvun jatkumiseen liittyvien kestävyysongelmien välttämiseksi on laadittu erilaisia vaihtoehtoisia talousstrategioita, kuten:

- **Kasvun jälkeinen taloustiede:** Tämä lähestymistapa kyseenalaistaa ajatuksen, jonka mukaan jatkuva taloukasvu on välttämätöntä vaurauden ja hyvinvoinnin kannalta. Siinä keskitytään luomaan talouksia, joissa kestävyys, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja elämänlaatu ovat etusijalla loputtoman kasvun sijaan.
- **Degrowth Economics:** Degrowth-talous: Degrowth-talous kannattaa talouden tarkoituksellista kutistamista resurssien kulutuksen ja ekologisten vahinkojen vähentämiseksi. Siinä korostetaan aineellisen kulutuksen vähentämistä, vaurauden uudelleenjakoa ja yhteiskuntien suuntaamista uudelleen kohti muita arvoja kuin aineellista kasautumista.
- **Kestävä kehitys:** Kestävä kehitys: Tässä keskitytään nykyisten tarpeiden tyydyttämiseen vaarantamatta tulevien sukupolvien kykyä tyydyttää omat tarpeensa. Siinä korostetaan taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristötavoitteiden tasapainottamista.
- **Kiertotalous:** Kiertotalous: Tällä lähestymistavalla pyritään minimoimaan jätteiden määrä ja hyödyntämään resurssit mahdollisimman tehokkaasti käyttämällä, kierrättämällä ja uudistamalla materiaaleja ja tuotteita. Lineaarisen "ota-valmista-hävitä"-mallin sijaan se edistää suljetun kierron järjestelmää.
- **Paikallistaloudet:** Paikallisen tuotannon ja kulutuksen korostaminen voi vähentää kaukokuljetusten tarvetta ja tukea pienyrityksiä. Tähän voi sisältyä aloitteita, kuten maanviljelijöiden markkinat, yhteisöllisesti tuettu maatalous ja paikallinen valmistus.
- **Jakamistalous:** Tavaroiden ja palveluiden jakaminen, vuokraaminen ja vaihtaminen sen sijaan, että omistaisimme kaiken erikseen, voi vähentää kulutusta ja jätettä ja edistää samalla yhteisöllisiä yhteyksiä.
- **Hyvinvointitalous:** Tämä lähestymistapa asettaa hyvinvoinnin ja elämänlaadun mittarit etusijalle puhtaasti taloudellisten indikaattoreiden, kuten BKT:n, sijaan. Siinä keskitytään sellaisiin tekijöihin kuin terveys, koulutus, sosiaaliset suhteet ja ympäristön laatu.
- **Uusiutuva maatalous:** Maatalouskäytännöt, joissa keskitytään ekosysteemien ennallistamiseen ja parantamiseen niiden köyhdyttämisen sijaan. Tämä voi sisältää viljelykierron, luonnonmukaisen viljelyn ja agrometsätalouden kaltaisia tekniikoita.

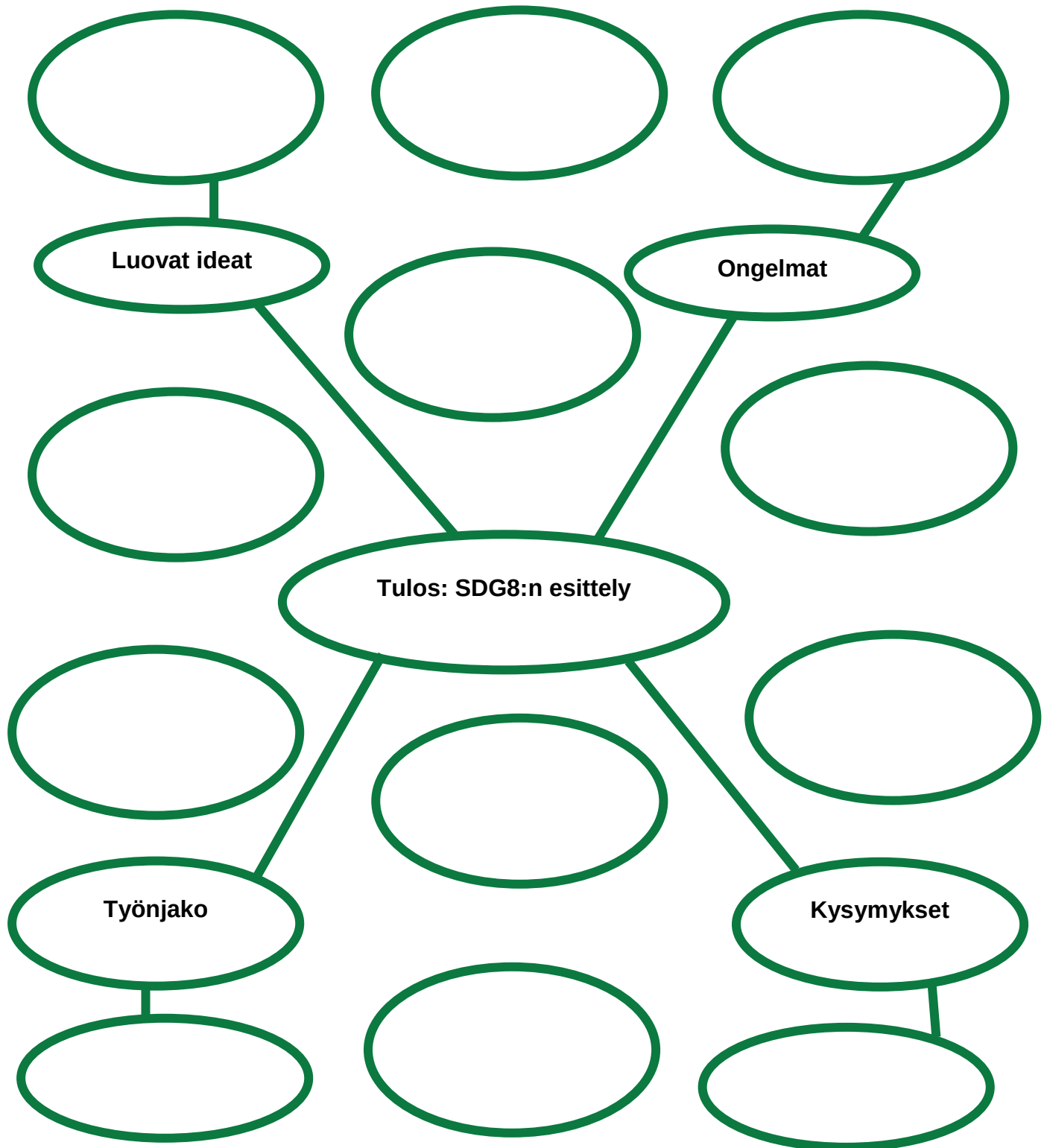
Lisätietoja:

Otsikko	Kirjoittaja	Tyyppi	Linkki
Degrowth: Onko aika elää paremmin vähemmällä?	CNBC selittää	Youtube-video	https://www.youtube.com/watch?v=la8u5P0KbPQ
TED Talk: Terveen talouden pitäisi olla	Kate Raworth	TED Talk	https://www.youtube.com/watch?v=Rhcrbcg8HBw

suunniteltu kukoista- maan, ei kasvamaan.			
--	--	--	--

Työkirja, Suunnittelu

-> Tehtävä 1 Mind-Map: Suunnittele ryhmätyösi laatimalla miellekartta ja ottamalla huomioon kaikki tärkeät näkökohdat, jotka haluat sisällyttää siihen. Voit käyttää tällä sivulla olevaa mallia tai aloittaa tyhjällä paperilla.

-> Tehtävä 2: Päätös työvaiheista: Tulevaa toteutusvaihetta varten on päätettävä, mitkä työvaiheet on toteutettava ja kuka niistä vastaa. Täytä alla oleva taulukko.

Työvaihe	Kesto	Vastuu

Pohdinta

-> Tehtävä: Tehtävä: Mieti, mitä työvaiheita ryhmäsi on suorittanut ja täytä puhekuplat. Keskustelkaa sen jälkeen tuloksista ryhmässänne.

Ryhmätyöskentelyssä pidin eniten siitä, että...

Tuloksemme olisi ollut parempi, jos olisimme...

Seuraavan ryhmätyön aikana aion...